

Zeer geachte Toehoorders, Dames en Heeren.

Nu de twintigste eeuw haar kringloop bijna ten halve heeft volbracht, zal den docent, die gedurende 43 jaren met het onderwijs in de economie aan de Vrije Universiteit belast werd, niet euvel worden geduid het werpen van een terugblik en het leveren van een kort overzicht van de voornaamste momenten, die de ontwikkeling van de *wetenschap der economie* in dit tijdperk beheerschen. De periode van de eeuw, van de halve eeuw wordt alzoo tot uitgangspunt genomen en gegronde critiek is daartegen in te brengen. In zijn fraaie studie over *De eeuw van Flaubert*, opgenomen in *Phoenix*, wijst Schmidt Degener op het onlogische om in de geschiedenis te zien een opeenvolging van eeuwen. „De willekeur dezer caesuur” — zoo betoogt hij — „houdt geen verband met de ontwikkeling der gebeurtenissen. Er zijn kleine jaargroepen, wier sneller tempo meer dan een eeuw aan inhoud aflegt en daarnaast eeuwen wier geeuwerig halfbewustzijn zelfs eigen duur niet bevroedt”.

Wat van de 20e eeuw tot dusver ook moge worden getuigd — geeuwerig en gapend was zij in haar felle bewogenheid niet. „In den gaper” is voor haar een niet passend embleem en wel allerminst het „in den gouden gaper”.

Scherpe karakteriseering is daarmee niet gegeven en van het willekeurige in de keuze der te behandelen periode zijn wij ons bewust. Echter levert de bepaling van *elken* peildatum niet slechts tot vaststelling van *stoffelijken* vermogensaanwas, maar ook van *geestelijke* ontwikkeling moeilijkheden op. Natuurlijk mag in de verloopende decaden der 20e eeuw geen afgeronde, op zich zelf staande periode worden gezien. Sporen van hetgeen wij tot haar karakteristiek rekenen, werden reeds in de 19e eeuw aangetroffen, maar onder dit voorbehoud mag toch wel van een eigen gestalte der economische wetenschap in de 20e eeuw worden gewaagd.

Op enkele sprekende trekken gaan wij de aandacht vestigen.
Toenemende verfijning in de begripsomschrijving en de